שלום רב,

השבוע יחול יום השנה ה-20 להסתלקותו של מו"ר הרב משה צבי נריה זצ"ל. לא ניתן לדמיין את פניה של הציונות-הדתית ללא פועלו הרוחני-חינוכי-ציבורי. השפעתו על החינוך הפורמאלי מצד אחד, והבלתי-פורמאלי מצד שני, הייתה מכרעת. הוא שייסד את ישיבת בני-עקיבא כפר הרואה ועיצב את בשורתה; הוא שגיבש דפוס ארצישראלי ייחודי של חינוך תורני-ציוני; הוא שהקים, בידיו ממש, מוסדות נוספים בכל רחבי הארץ, עד שנהפכו לרשת גדולה, כשרבים אחרים מאמצים את הדרך ואת הבשורה באופן אישי.

בה בעת, השפעתו על אופיה ודרכה של תנועת הנוער בני-עקיבא הייתה אדירה. תקצר כאן היריעה לתאר את משנתו ותורתו במעגלים חינוכיים וציבוריים. את פועלו ואת תרומתו להתיישבות ולדמותה הציבורית של התורה במדינת ישראל המתפתחת (ההתכתבות המפורסמת שלו עם ליבוביץ בראשית ימיה של המדינה היא רק דוגמה אחת למקומו בעיצוב דרכנו האידאולוגית). הוא שתרם לעיצוב דמותו של יום העצמאות ותפילותיו בדרכנו הדתית-לאומית; הוא שכתב שירים; הוא ששירת כחבר כנסת; הוא שכתב ספרים רבים על מורו, הראי"ה קוק זצ"ל והנגיש את דמותו; הוא שזכה בפרס ישראל; הוא שחי בצניעות אישית והאיר פנים לכל אדם; הוא שלא בכדי כונה "אבי דור הכיפות הסרוגות"; הוא שמילותיו האחרונות "קדושה אני מבקש" מסכמות במידה רבה את אומר חייו.

ברם, האם ילדינו יודעים משהו מכל זה? אנו חיים בדור הממוקד בהווה, שאינו תמיד משכיל להכיר ולינוק משורשי העבר. מי שאינו יונק משורשים איתנים, יתקשה לפתח ענפים יציבים. מדוע זה קורה? איני חושב שזה רק בגלל תרבות הילדים המקדשת לעתים את המסך ואת העכשוויות. האם אנו טרחנו לספר לילדינו מי היה הרב נריה ובמה פועלו תרם לכולנו, אף למי שלא היה תלמידו הישיר? האם נמצא זמן השבת או בשבת הבאה לספר עליו לילדינו? האם נקדיש זמן בכיתה להקרין סרטון, לספר ולדון על אישיותו ופועלו? האם נמצא משהו משפע כתביו כדי ללמוד יחד עם ילדים בבית או בכיתה? לבחון את תפיסתו החינוכית או הציבורית במבחן הזמן?

מצ"ב לקט קישוריות לסרטונים קצרים שונים על הרב או אִתו. זאת במקביל לשפע חומר כתוב הקיים ושניתן למצוא ברשת, בספרים (הספר 'שחר אורו' שכתבה בתו, צילה בר-אלי, מומלץ בחום) ועוד. בואו נקדיש זמן השבוע, כדי לחבר את תלמידינו וילדינו לדמותו המיוחדת של הרב. יחד נבחן זווית חשובה בשאלה מאין באנו ומה תפקידנו כעת.

שבת שלום ובשורות טובות,

יונה